

CK.0000078752

ĐI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT VIỆT NAM
THUẬT CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM

PHONG NGUYÊN

NHÀ CỦA MỈ

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

LIÊN HIỆP CÁC HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT VIỆT NAM
HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM

PHONG NGUYỄN

NHÀ CỦA MỈ

Tập truyện ngắn

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

**ĐỀ ÁN BẢO TỒN, PHÁT HUY GIÁ TRỊ
TÁC PHẨM VĂN HỌC, NGHỆ THUẬT
CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM**

Cố vấn Ban Chỉ đạo: Nhà thơ Hữu Thịnh
Chủ tịch Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam

BAN CHỈ ĐẠO

1. Nhà văn Tùng Diễm (Trần Quang Diễm) *Trưởng ban*
2. Nhà nghiên cứu, TS. Đoàn Thanh Nô *Phó Trưởng ban*
3. TS. Trịnh Thị Thủy *Phó Trưởng ban*
4. Nhạc sĩ Nông Quốc Bình *Ủy viên kiêm Giám đốc*
5. GS.TS. Nguyễn Xuân Kính *Ủy viên*
6. PGS.TS. Lâm Bá Nam *Ủy viên*
7. ThS. Vũ Công Hội *Ủy viên*
8. ThS. Phạm Văn Trường *Ủy viên*
9. ThS. Nguyễn Nguyên *Ủy viên*
10. ThS. Nguyễn Ngọc Bích *Ủy viên*

Giám đốc

Nhạc sĩ Nông Quốc Bình

LỜI GIỚI THIỆU

Ủy ban toàn quốc Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam là tổ chức chính trị - xã hội - nghề nghiệp, thành viên của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, mái nhà chung của các Hội Văn học nghệ thuật cả nước. Liên hiệp gồm 74 tổ chức thành viên với trên 45.000 hội viên là văn nghệ sĩ thuộc các Hội Văn học nghệ thuật chuyên ngành Trung ương và các Hội Văn học nghệ thuật tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, trong đó có Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam.

Trải qua gần 25 năm hình thành và phát triển, đến nay Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam đã có hơn một nghìn hội viên, trong đó gần 600 hội viên là người dân tộc thiểu số hoạt động tại 34 tổ chức cơ sở và các chi hội, tỉnh thành hội trong cả nước. Trong giai đoạn từ năm 1999 đến nay, được sự quan tâm của Đảng và Nhà nước, đã có hàng nghìn công trình, tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam được sưu tầm, nghiên cứu, biên dịch, sáng tạo.

Bộ sách này là một phần của Đề án “Bảo tồn, phát huy giá trị tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam”, với mục tiêu là thực hiện chính sách dân tộc của Đảng, Nhà nước nhằm bảo tồn, phát huy giá trị tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam; quảng bá di sản văn hóa các dân tộc thiểu số Việt Nam với bạn bè thế giới; góp phần xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc và xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc, thúc đẩy tiến trình đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế; bổ sung nguồn tài liệu phục vụ công tác giảng dạy, nghiên cứu, trao đổi, giao lưu và phát triển văn hóa giữa các tộc người, nhân dân trong và ngoài nước, với cộng đồng quốc tế.

Bộ sách là kết quả từ kho tài liệu hàng nghìn công trình, tác phẩm đã được nghiên cứu, sưu tầm, biên dịch, sáng tạo qua nhiều thế hệ tác giả, nghệ nhân, hội viên của Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam.

Trong quá trình thực hiện bộ sách, Ban Chỉ đạo mong nhận được góp ý của quý bạn đọc gần xa.

TM. BAN CHỈ ĐẠO
TRƯỞNG BAN

Nhà văn Tùng Điền
Phó Chủ tịch Thường trực

Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam

NHÀ CỦA MÌ

Nhà của Mì ở dưới ngọn Mẫu Sơn, cách chừng mười con sào dài theo chiều nghiêng chênh chéch. Năm Mì mười bốn tuổi, Pả theo người ta đưa trâu gà đến, năm sau, Mì đã đẻ thẳng Oon.

Mì lên rừng tìm trâu. Con trâu lạc theo bạn qua tới bên này Công Sơn, Mì đi tìm mãi không thấy. Tận đến khi người ta mách đi hội lòng tông, thấy con trâu sẹo nhà Mì, Mì mới sang bắt về.

Thằng Oon vắng Mì một ngày khát sữa, Pả cứ đi ra đi vào sốt ruột. Nước cơm chắt thằng Oon không chịu uống, quấy mãi. Pả giận, lấy hai thìa rượu đổ vào mồm. Thằng Oon ngẩn ngật khóc, một lát thì lả đi. May Mì kịp về, vạch cái ti con tí cho nó bú sữa. Mì giận Pả, cách giường bằng ngọn thông, độ hai tuần cành thông khô rụng hết lá, Pả quẳng nó đi khi nào, Mì không biết nữa.

Con trâu chưa tìm được về. Người ta bảo nó lại vào rừng rồi. Pả giận Mì. Lò rượu âm ỉ cháy suốt mà rượu ra tới đâu chảy vào bụng Pả tới ấy. Đêm say mèm, Pả ôm

gốc khô ngủ cạnh lò rượ. Mì đi qua tường con chó con mèo trốn rét nằm cạnh tro. Giận. Mì bước qua Pả để rứt cành củi. Lửa réo trong mắt Mì anh ánh.

- Mày đi tìm trâu đi! - Mì bảo Pả như thế. Nhưng Pả chỉ uống rượ. Ngày có hội, Pả đi theo đám múa từ làng này sang làng khác. Bao nhiêu điệu múa sư tử mèo Pả đều thuộc hết. Pả múa sư tử vào chúc thọ, chúc phúc nhà khác, riêng nhà Pả, con sư tử chưa bao giờ ghé đến. Ngày Pả sang, dải len xanh khâu quanh viền áo Pả cũng phát ra tia sáng. Cái vòng bạc nhận mặt trời trắng ánh lên khuôn mặt. Mẹ Mì gặt đầu, thách một trâu mười hai gà cho thầy làm lễ. Khoản nợ ấy đến bây giờ Mì trả vẫn chưa hết. Cái vòng bạc đã trả thẳng Sinh nên cổ Pả không còn lấp lánh. Ngày thẳng Oon ra đời, lễ cúng đặt tên, thầy bảo có vòng đeo cho nó giữ vía, tránh con ma núi lẩn trong cái rét mùa đông, thôi ù ù qua vách ván kê còn lọt đốt tay, Mì giận Pả, xin thầy sợi chỉ buộc tay con mà nước mắt âm thầm rơi ướt gối.

Nhà Mì ở Khòn Tông, mẹ Mì chưa bao giờ đi quá nhà đến mười con núi. Mẹ yên trí Mì an phần Mì. Ba con gái sau mẹ cũng kén vàng bạc lắc vòng. Ngày cưới em, Mì cũng chỉ khóc. Một mình Mì đợi thẳng Oon về, ở cùng mẹ hai đêm rồi về lại nhà Pả.

Đáp lời Mì bảo đi tìm trâu, Pả chỉ đánh một giấc khò khò rồi lại đi theo đám múa. Đội thanh niên tập bài